

Min kjære Marie.

Jeg havde virkelig tænkt at lade være at skrive den smalle Bog, men idag faldt det mig ind, at det igjendens var dumt at lade denne lille til Adelpulken gaa fra sig. Jeg sa jo saa alene her blandt disse mange fremmede mennesker som jeg var her. Du kan se det var ensomt da den kjære smalle Pastor Grøndall fortalte mig om Skibet Læstede. Du sa jo da ganske alene og saa alle disse flatte mennesker, Løvi, blandt jeg maaske ogsaa ind som en Spurve i Brandedans. Du maaske vide jeg var ikke langt fra at ønske mig langt borte

eller i det mindste her fra paa 2de Plads, hvor jeg kunde lade paa Lynges Selskab og naar jeg saa mig omkring kom stygge tanker op i mig. Hvad skal jeg her, ingen her her, der sig om Gud og hans gjer mig. Det var stygt.

Om lidt kom en gammel dame hen til mig og talte med mig, hun havde faaet hørt af min Kabin-companien at jeg var fra Norge og hun havde reist der. Jeg blev så glad. Og da jeg sagde jeg reiste "all alone" - ganske alene - sagde hun - never alone - God is with you. Aldrig alone, Gud er med den.

Det gik mig hvers igjennem. Det var jo mine tanker som jeg forfængelige troede mig anden her. Så fortalte endvidere den gamle dame, at hendes datter var misser i Tibet først, men hun holdt paa at blive forgiftet tre gange og så reiste hun derfor til China. - Min "companion" er en meget skøn dame, som rejser til Kalkutta med mig og to søde børn, som er så snille. Med hende taler jeg nok så meget, især om hoffenen. Der er altså to sigtaler med. Så sidder jeg for aliditet ved siden

af en ung dame som skal
til Gibraltar. Hun reiser ogsaa
alene. Det er en meget hyggelig
ung pige, og vi taler det godt
sammen. I går så vi Kap
Verde og netop nu reiser
vi forbi nogle forunderlig
sædvanlige Klipper uden
spor af vegetation. Der
være fjeldt. Jeg vil tro,
at klipperne i Nordland
saa sådanne ud. - Vi har
efter min mening haft fint
vejr, når undtages en nat om
den spanske Bucht, der var
blu. Vi havde storm, så
bådene var over ved at rive.
Lid af skibet og kaptainen må
vi sætte skibet lige mod land.

26de fødselsdag. Jeg er vis
på mine tanker mødes nu,
for han ved jeg tænker på
ham og beder for ham. -
Nu er det alt den 5te dag
af reisen, imorgen er det alt
kunat 4 uger til jeg kommer
hjem. Det må vide jeg be-
gynder at længes om efter
Olaf, nu da jeg ingen anden
af mine kjære har omkring
mig. Gode tanker på, at
når han kommer skal jeg
på tale morke igjen, gjør
mig så inderlig glad. Det
er ikke godt at være så
alene. Jeg ved ikke hvor
ledes jeg skulde holde ud,
hvis ikke bevidstheden om

En mand i rogebugen faldt
og brakte nogle vittener. Jeg
saw som en stor medens min
companion og de små var so-
vøge. Jeg sov lige til kl 4 om
morgenen. Da vågnede jeg ved
at vandet strømmede rigelig
ned i kabytten over gjennem
døren. Det kom fra skyligt.
Hvor Gud er god mod mig
at jeg ikke er søvgyg! Jeg ved
ikke hvordan det skulde gå da.
Giv du Marie, jeg gjorde det i
at være frimodig og ikke gule
for sin. Gud gjør det til
det bedste for os. Er du
ikke vi gjør bedst i at lade
hvem dag have nok i sin
plage? - I dag er det Olaf

3

Guds nådewilde aldrig for-
lost mig. - I går funder
jeg i mit lille since lille
Gummas fødselsdag. Jeg er vis
på, at ogsaa han sendte mig
en sødly tanker da, ligesom
jeg er sikker på, at han hver
aften beder for tante Clara.
Jeg måtte græde igår over
den lille baby i min kabyt.
Hun er så sølle og så sød,
og da de små hvide hænder
gule om mine og legte med
mig, kom lærerne mig i sin-
neme - jeg huskede på mine
egne store smågutter, som
vil blive så store, når jeg
kommer igjen engang ved
Guds nåde. Gå det skal

4

Alvor beroligt, om Gud vil
give os at kunne se mine
kære - min papa og mama
mine brødre og søstre og
alle eder igjen. Dog må
jeg se frem, ikke til
bage, uden for at mindes
eder med inderlig taknem-
lighed og kjærlighed. Jeg
har aldrig før vidst, hvad
det vil sige at leve på
mindet - nu takker jeg
Gud for hvert godt min-
de jeg har -
Jeg er så glad fordi
I ikke er hjemme nu, så
det ikke er så ensomt
for mama især. Papa og
gutterne er naturligvis

skoven, og da vil mama
føle sig så alene. Glæde
fakt brogen frige nu bro. -
Egår efter middag kl 8.9.
bevarede vi gudstjenesten på
2den plads. Engländerne
har så meget liturgi. En-
hel masse forestillinger
som dels budsten dels menig.
Luden lader høit medens
alle ligger på knæ. Så sprog
man meget, medens prædi-
kener indtar en meget an-
derordnet plads. Jeg forstod
ikke meget af det hele, men
det var alligevel godt at
være med. Når vi kom til
bad jeg på næste for mig
og mine. - Det var godt. For
15

en kring til. Jeg så først kjel.
for på 1ste og 2den plads
og var taknemlig for at
jeg var hvor jeg er. -
Jeg kan ikke skjønne bede
stedet at vi har ambar
ikke gjør andet end spise.
Nu kommer jeg nedop fra
lunchen kl. 12. Foretten spiser
i sin frokost kl 9 og har
da fuld middag efter
begreb. Spisede del fik
og retter. Så kommer
skwardets op på dækket til
os damer med beafsteke-
boulon. Lunchen har
spisede del på 7-8 retter.
The får vi kl 4 og kl 12.7
spiser middag - da lyder

seddelen på 7-8 retter med
og ligeså mange dessertter.
Min mare er det ikke
vans til så kraftig kost.
Jeg kan ikke skjønne bede
stedet at vi har ambar
ikke gjør andet end spise.
Nu kommer jeg nedop fra
lunchen kl. 12. Foretten spiser
i sin frokost kl 9 og har
da fuld middag efter
begreb. Spisede del fik
og retter. Så kommer
skwardets op på dækket til
os damer med beafsteke-
boulon. Lunchen har
spisede del på 7-8 retter.
The får vi kl 4 og kl 12.7
spiser middag - da lyder
seddelen på 7-8 retter med
og ligeså mange dessertter.
Min mare er det ikke
vans til så kraftig kost.
Jeg kan ikke skjønne bede
stedet at vi har ambar
ikke gjør andet end spise.
Nu kommer jeg nedop fra
lunchen kl. 12. Foretten spiser
i sin frokost kl 9 og har
da fuld middag efter
begreb. Spisede del fik
og retter. Så kommer
skwardets op på dækket til
os damer med beafsteke-
boulon. Lunchen har
spisede del på 7-8 retter.
The får vi kl 4 og kl 12.7
spiser middag - da lyder
6

er så smukke ord og brat,
akkurat som Elvira ved
Guerildens, bare at du her
er bare skriv på lidt mere.
Lystbrat går det op, så
bliv det fladt et stykke
og på disse steder legger
byerne. -

Tirsdag 3de. I dag har jeg haft
det meget hyggeligt. Min
franske dame er så livlig
og så opmærksom, desuden
har vi set så meget idag.
Nu legger vi for anker i
Gibraltars. Her skulde du
være. Man og se de store
arbejde greier. En vildt
klippe stikker ud i havet,
og fæstningsværker ses

overalt ved at se ganske
smukke åser. Ja du, det
så aldeles lig ind, skjønt
det var naturligt bare
hvord skov, men jeg glædede
mig over indbildningen. -

Gad vide om I fremdeles
har den samme regn eller
om I nu har korvise eller
sne? Her er nu som
midtsummer hos os, over-
ordentlig dejligt, men jeg
kan endnu bare min kaffe
på dakt, når skibet går
og jeg har endnu ikke
skilt mig af med noget
understø. jeg må varme
mig til varmen ved din.
Hjælp god rigtig vide, hvor

allevegne, lige op til toppen.
Du kan tro du var en myk,
der af både rundt og de
skibet lagde hi, jeg talte
til 22 på den ene side
af skibet. Mange passagerer
gik iland, men du mi
kun skal legge her i 2
timer, syntes jeg det var
bedst at blive ombord.
Nu begynder båden at
komme tilbage. Så kom
naturligvis en mængde
redemænd med alle slags
ting. Næsten alle kjørte
me et en rulle. Jeg også
må du vide en til en
shilling. Under indsejlingen
til Gibraltars blev jeg så

over jeg vil give mig gjem,
men det røde har skjult
det går ud. I dag hører
jeg, at der er en norsk
sømand ombord, en makel,
og jeg glæder mig til at tale
med ham. -

Napels hæv tirsdag den 7^{de}
november.
Lydil smykke min -
nu har jeg netop modtaget dig
og alle de andre brev! Du
kan tro det er en fryd at
lese dem. Fra Gibraltars og
hid har vi haft det meget
koldt med vind og hoi so,
så de allerfleste har ligget
og været søsyge. Jeg har
også ligget, men jeg har
bare sov, søsyge har jeg

endnu ikke vant. Har
jeg ikke maget at takke
Gud for separeret? -
Og så er vi da i Neapel!
Ja nej er det vakkert, men
vi har ingen beskyttelse nu,
alt er så gråt i gråt. Og
Nedre, det brændende Neapel
som altid i mine tanker
har stået som en magtig
anfugghindende de krigt,
er jo bare en lidet løse
blods mid på byen! Det
ryger af kvælstof, men bare
ganske lidt, og da det er
så tungt ned, slår regnen
med vil overflod. Hjem
selv - ja den ligner en hvid
minnet syret jeg - men det

Man kan ikke gå i fud
for dem, mageteds - alle
sortsmuskede, gestikulierende
rytmister, som vist ikke
har begreb om skam eller
ere i lighed med os. -
Jeg gik ikke iland dels
fordi det var så koldt
og dels fordi jeg jo lovede
mamma at være ombord.
Jeg får vente indtil en
gang, hvis så er Guds
vilje. Olaf og jeg reiser
sammen. Du Marie, jeg
har aldrig før så hødelig
følt, at jeg er intet alene,
jeg trenger absolut nogen,
som elsker mig, og jeg vil
stev igjen. Du skulde vide,

hvor naturligt det er, at
mit ire ikke er åbent
for det materiske. -
Men lad mig vente til
solen skinner, hvis den vil
komme. Hvor forunderlige
disse sydbændere, er. Jeg
skulde tro de ikke skam,
men sig for at tage. Nu
nikke klinger hambrunien
oppe på dattet. 4 i 5
lyttere synger og spiller mar,
agtig indprikede, hvis det
de ikke skal helde ma,
tronaldragt. Å jo, nu er
nok vakkert du - bare
en kunde få et ordentligt
emblem over det hele. -
Disse alle indfødte!

9

hvor dan jeg nu bliver
fremover mod Olaf. Sandt
at sige, jeg tror ikke, jeg
har længst stort for. En
må prøve, hvad det er at
være alene, som Olaf siger.
Hvor han må have ventet
disse år, og svar ensom
han må have ventet.
Alting er lettere, når vi er
to. - Var du, har nu Marie
min, så kunde du få
tilfredsstillt din lyst til
rautitet. Koralsmykker,
lava osv. osv. i rigtig
mængde. - Nu har jeg
kjøbt mig en lidet hat,
stråhat, fordi min smert
blev væn, så får jeg se at

10

Komme mig iland i Port
Laid, hvis jeg ikke forbrak.
Her at vente til jeg kommer
til Calcutta. Mrs. Cantopfer,
min 'companion' mener jeg
kæm venter. Denne dame er
katholik, og det er ganske rart
at begge tænke til dens regle.
For eksempel, når den lille,
Muriel - 5 år gammel - har
klædt af sig, så knæler den
lille ned sungen og bader
hår og moderen vander op
en lily, hvis medens bar,
net ikke blir tilholdt
at være andagtig og nu,
den ugentlig festsætte
med at klæde sig på til
dinner. Det tager sig først

id, jeg skal klippe det
forat indgå i den an-
grib. Ja, nu har jeg
hvert på engelsk sprog
naturligvis - halvbrød - og
det skal efter sigende
klæde mig udmærket
godt. Very well! Jeg lader
entvær have sine vilje-
har jeg slipper pandehår.
Naturligvis vilde Mrs. C.
klippe det også, men jeg
reddedes ihde. -
Nu har jeg talt med den
nærste sømand. Han er
opvartet her og er svensk,
men det kommer næsten
ind på et. Forøvrigt er
dit betegnende, at jeg nu

forunderligt ind i min
nærke alverdig aine. Jeg
mindedes min lille Cun-
mars og Tverres barmhige
kan med egne ord og
jeg mindes dets alvor,
når jeg efterat de havde
bedit, knælede og bad højt
faderen, jeg foldede mine
hænder på lille Muriel
bød. - Mrs. Cantopfer
har sin rosenkrands og sin
armilet, men jeg tror ikke
der er stort alvor på hunden.
Naturligvis måtte hun
også prøve sin dygtighed
på mit hår. Jeg gad sig,
jeg vide, hvor den frie Gør,
hvis vil have det. -
Hun vil
H

skit ikke bryder mig så
synderlig om det; jeg trives
med det som er, dog vil
det måske forfriskende
at kunne tale med ham
engang imellem. - Og du
Maie, som havde se mig
get bryden med at få
min adresse. Det var
morsomt, at du på den
vii Graf Perotow, han er
en god mand af Chaf. Du
må hilse dine kusiner
og takke for den hilser
de satte på dit brev. -
Du skulde være tilstede
ved en dinner her Maie.
Der ringes to gange - først
dressing-bell til værelse om,
12

at min m^o var blyt
klædet og så endelig second
bell. Da kommet vi og
indtoges hver vor plads.
O, det er så smukt at se
alle de omkring 30 opvar,
hvis stænder ved døren.
Først ved et tegn - et
gangangslag - kommet de
alle stammer ind og
alle ind på et nyt tegn.
Jeg er så lykkelig nu, thi
jeg har opdaget at der
har "Brown Bread" brød
brød med siden af captainen.
Nu spiser jeg to slags
små staver og lidt brød
eller fiske Oie frokost.
Det kan passe min næste m^o.

Vedde ikke er store!
Stå op i geografien, din
M^o og se hvor højt det
er. Hvis du ikke har geogra-
fien selv, så fjerner den i
begrebets bykammer, og jeg
takker dig hermed for
brevet. -
Jeg synes neapolitanerne
må være så modige, som
toi leve så blodt ind på
Ulsuv. - Jeg for min del
synes Gibraltar er smukt,
mere end Neapel. -
Men jeg glemmer jo
rent, at jeg har set solen
stå op. Jeg lå i min
kone, mens var så heldig,
at jeg satte mig op lidt

Nå har jeg talt lidt
mere med svensken.
O, jeg tror vi forstå hin-
anden bedre ved at tale
engelsk. Han blander
svensk og engelsk så
mestendelig. -

De Neapel og de!
Jeg foretrak at leve -
Det kunde være hyggeligt
at have været iland og set
Pompeii, men jeg så det
ji, både hvordan det
var og er i et panorama
i Kystalpata det, så jeg
far mig ikke var inferno,
et huller. Tænke sig, at
13

og kiggede ind og så at
Gibraltar var højt. Nåda
tenkte jeg, det faldt
mig ikke ind, det var
solen. Jo da, om lidt stak
den op så rød, og rind
og væker. Jeg kunde
se lige på den, og da
den ved vand borte
vandt var den atkerat
som en elektrisk lampe.
Meget smukt forresten. -
Nå, nu kom mit op en bølge
med forsyning til skibet.
Jo tak, der var nok af dyr,
skotter, grøntsager, frugt
osv. - Nu lever godt her,
det er sikkert. -
Ved Gibraltar fik jeg

Blomster af Mrs. Taylor,
den gamle dame, som har
en missionerens datter
i China. Nu fik jeg blom-
ster af en gammel smil-
gentleman, som blev me-
get bedrøvet, da han hørte
jeg havde været ombord
den hele dag. Det er sig
en godstøtning gammel
mand. A - jeg får snart
noget nummer blandt de
gamle ved den Skanse!
Jeg har sådan interesse
af at følge Miss Curjon -
den franske dame - og en
alvorlig ung mand, som
ser ud til at være dødelig
skredt i landet. Jeg for.

Spændte champagne på
mig. Men er meget
ukrørdig. Partiet jeg møn-
te, som skulde besøge
Pompeii, kom ikke tid,
det var for lidt tid.
Så har jeg egentlig intet
af angreb. Nu er skibet
atter i farten og det glæder
mig meget; jeg synes om
at vide, at vi kommer
højer og højer.

Lindag den 8de marts. -
At, hvad dog læselie
formår at gøre en glad
og fornøjet!!!

moder, at mangt et parti
er kommet istand på disse
lange reiser. - Vi har en
sting springer ombord
samt giver alle de loier han
kan - der holdes auktion,
over hvad kan jeg endnu
ikke opdage. Men syng
viser o. s. v. Desuden blir der
ret som det er hængt op
tegninger af en eller anden
type, som er passager-
karikaturer. Jeg formoder
det er den samme unge
mand, som ser så spillede
levlig ind. -

Nu har vi spist mid-
dag. Den franske dame
15

Idag kl. 6 kom stewardess
forat spørge, om vi vilde
op og se skibet ved
Missaia. Jeg var så sov-
nig og søvnes nok jeg
godt kunne ligge, men
heldigvis fik stoltheden
og nysgjerrigheden overtaget
over mig svage kræfter og
jeg steg op og gik ned
eller heller - jeg steg ned og
gik op. Der var man iført
med at skure, så min
garnle nær mr. Weberg
og jeg gik op på det
værelse med og spracerte me-
dets han miste mig mellem
kammer "Promboli" en hoi
men enden klippe. -

Vi gik færdi Kulturet og
derinde sad en figur, som
jeg troede var en automaf,
men tank det var et vesen
de menneske, en neger klædt
i feller, fedtet og skiddet
for ikke at tale om sort-
og slog på et blinklag, medens
han bevægede hovedet og
mumblede noget. Thi vi kendte
se hans læber bevæge sig.
Et trist syn. Faktisk men-
ske, han så virkelig så me-
lantolst ud. Men han
bænkte på sit hjem, hvis
han da nogensinde har
havt et sådant. De aller
fleste af mandskabet her
er indier, men nogle få

så stult, så kæk, så
brunt og så gråt. -
Thi var det altsammen,
minns hjem tog sig vakker
ud med det skrande.
Hvad som, er det for det.
Vagte de har her prøvet
disse småbakterer de. Din
tostk Clara, du må da vel
skjønne, at det er vin.
Hvige! Hvordan kunde
jeg falde på det!
Ne, det er vakker her
syd, det kan ikke negtes,
men vi står på ingen måde
de tilbage. Thi i Norge er
så godt vant til en vakker
natur, at vi ikke kan føle
os overvældede af noget lidet.

afrikamer og europæer. -
Mandskabet skal tælle
130 personer. - Thi er 149 pas-
sager på første men have
nogle få på anden.

Messinastrædet var vakker.
Der har nok nylig været
stor ildbrand. Tankte jeg,
da jeg så noget på billedet.
Du er en tosk Clara, det er
jo ordentlige ruiner, sådanne
romantiske. - Og Kyster-
ja den var rigtig nok vul-
kanisk, den end kelpipe op
og den anden med kande-
jeg givne sig. Thi jeg har
aldrig set noget så sønder,
mest - så fuldt, så tagget.
1847

Nå vel, jeg har da ikke
marckelt, at nogen anden
her ombord tiller er så
begeistret. - Jeg har idag skj.
Det bekjendtskab med to
nye damer, som jeg tilfær-
så på med det hele. -
De så så mørke og frum,
med ud. Nu tilkalde
den ene mig og jeg føle
vide de er et gammelt arme,
mindede - søster.
Vi har haft meget hyggel-
ligt med hinanden, men
de er nok høist uvidende
hvor jeg. Tente de kjender
ikke Luther! Det synes
nu vi lutheraner er fælt!
De tilhører den gamle,
18

armeniske kirke, som
jeg altid har intere-
seret mig så for. Den som
har stået stene, inden for
hindelse med nogen
anden kirke lige siden
apostlenes dage. -

Idag havde vi idag kl.
10, 45 gudstjeneste på 1ste
klasse. Alle kunde gå,
men katolikkerne ombord
deltager ikke. Det vil jeg
spørge min franske
dame om, hvorfor hun
ikke vil være med.
Denne gang forstod jeg me-
get af predikeren, en
god tale. - - - -

Der er endelig. Det vil sige,
det er ikke for varmt.
Jeg har min skotske kjole
paa på dæk og befinder
mig meget vel. - I morgen
kl 9 aften tror jeg vi skal
være i Port Said og der
begynder turen. I går har
de vi altså concert. De
optrædende damer måtte
i lyse, lette dragter; jeg
havde min silketrøje -
I går havde jeg også den
formodning at tale med
den franske dames ven,
Mr. Morgan, han skal
desuden skilles fra os i
Egypten. - - - -

UK: -- "Norge er ikke
i Europa vel." sagde
netop min armeniske da-
me - O. ve! - - -

Nu har jeg set den sidste
klippe i Europa - nu
ligger min verdensdel bag
mig, og vi styrer mod
Egypten - - - -

En ung dame kom
netop og spurgte, om jeg
spilte eller sang; de vilde
nu nøje for concerten
i morgen. Den som
kunde synge! - - - -

Tirsdag 10de.

Nu har vi fået varmt
19

Onsdag 11.

Goddag igjen Marie, nu
har jeg netop sendt
mit brev til Europa.
Det er en adfærdelse at skri-
ve hjem til mine kjære -
Men du Marie får dog det
længste misbrer - er du ikke
fermoiet? - - - -

I går var jeg meget trist,
jeg følte ensomheden så
skævt, at jeg gik hen og
lagde mig. Jeg stod ikke op
for lunchen. Da var jeg
bedre fordi jeg havde sovet
og kendet og blevet styrket
med lidt God.

Jeg gik op på dæk og prof
min mulige armenisk
20

med hvem jeg talte ganske
meget. Han sagde bl. a.
hvis aldrig han havde
klæder endda hvis han i
Pensang på den malayske
halv. Jeg har den tro, at
ikke jeg heller vil bære
så tynde klæder som f. ex.
Mr. Cantopfer. Han fik
alt nu. Oh. I am feeling
very hot! Jeg har endnu
ikke følt det hedt natur,
ligvis, thi vi har ikke hørt
meget varme. — I dag er
solen varm, men vi har
frisk kølende vind. Jeg
bærer mit shawl. — Miss
Curjon talte jeg ikke med
for dinner, da hun spurgte

og det var i sandhed meget
interessant at se det kolde
søle maskineri, og så varmt!
Det må være forførdeligt
at leve dernede. — Til spise-
de og sidst fulgte officeren
mig med for at se søen!
Virkelig søen! De har fysisk
for at bevare maden. Å,
hvilken fryde det var at
stikke hænderne i den kolde
sne og have snubalde. Jeg
ordentlig ligstede af glæde
de gode mænd syntes vel jeg
var en isbjørn. — — —

En nat har min
franske dame Miss Curjon
og Mr. Morgan været her og
spurgte, om jeg vil være med

te, hvor jeg havde været
den hele dag. Å, jeg har
følt mig så endda sagde
jeg og har ligget og har
siden talt lidt eller læst.
Han var som vanligt
meget venlig, jeg tror nu.
Hvis hun havde talt af
mig. Så spurgte hun, om
jeg ikke vilde være med
ned i maskinerummet og
se alt der. Jo, det vilde jeg
rigtig gjerne tilleds for at
jeg havde endda skampuler
da jeg hørte Mr. Morgan
skulde være med. Jeg kom
endog med en liden hoved,
pine, men Miss Curjon tog
mig med. Nu vil vi gåe.

iland i Port Said. —
Jeg får se. Hvis den anden
dame, som skal være med,
bli med, går jeg — ellers
ikke, thi det vil formentlig
ikke være hyggeligt at være
3 - mænd, hvis jeg da
ikke bli bunden som for
klæder. Det mærker jeg snart
og den hyreste skal jeg gin-
ne gøre den snille Miss
Curjon. — Vi vil være i
Port Said kl. 2 omtrunt.

Har jeg skrevet, at det
skal være maskeradebal her
neste fredag? Captainen
og officererne indbyder. Miss
Curjon vil jeg skal være med.

kondepunge, men jeg har
ingen sådan dragt og
har ingen lyst til at kaste
hans frunje til det. -
den som ikke nyder i ma,
skedragt skal have evening-
dress, det vil sige udringet
festdragt. jeg har naturligvis
heller ingen sig og derfor
går jeg heller ind til mig
selv tænker jeg. - Desuden
jeg ved ikke, om jeg vilde
gjøre ud i at være med.
Og hvor vilde jeg ikke
kunne. Det spiller sig lidt
anderledes her på skibet men
jeg vil i hvert fald ikke
gaa på økøns med ^{min} Værn.
Vilthighed. Endnu jeg at gå,

lygdet - du skulde se og
hørt det - alle vilde først
fruen, og de var ikke mine
med det dasker til hinanden
må du tro. - Så de stou
herjer med kul og mand.
Skab til at lade. Å, hvor
rart, sorte, fillede - så vir-
kelig stygge, at du ikke
kan gøre dig nogen for-
stilling om det. Det er
nok godt for os at kom-
me lidt ud. Jeg minder
at da jeg gik ombord i
London og da så de indi-
ske hærspiger, så gik jeg
og ganske uvilkarlig sagde
jeg til Grundahl - husker
vilde de like at se dem

fordi alle andre går? Er
det virkelig nogen grund?
Tro du, de arbejdende
Kvinder i Norge, som sender
mig ud og som har tillid
til mig, vilde synes om at
se mig mellem alle de
fjendte mennesker. Jeg
tror det ikke. - - -

Torsdag 12te

Jeg havde jeg det overfor.
Lentlig marømt. Miss
Gurfon, Mr. Morgan jeg
og en herre til Gite Island.
Å, hvor sydlandske, hvor
fremmed for mine øine.
Først de ufalige både, som
kom forat hente passagerer ind.
Den stoi som bådmandent,

23

hvor i slige hender?
Ja du, sagde Grundahl
og så havde jeg fæit til
til at tænke - det var
jo blandt slige folk mit
arbejde, skulde være, og jeg
gik ned at se dem! -
Det er virkelig så, at vi
hjemme må venne os til
at betragte anderledes ud-
sende folk som virkelig
mennesker - tænker de,
følende, længende som
vi. Nu derimod - nu er
jeg vænnet til de mørke
ansigter og jeg ser endog
mange smukke blandt dem.

Men det var om Torsh

24

haldt
Gaid. - Vi kom iland
og bestemte os til at
opvandre først. Det var
en hovedgade vi kom ind
i med butikken på hver side,
hvor de handlende stod
udenfor, sætte og anbefalede
i sine varer, ja gik lige ind
til os og var ubetvælsomt
sige et Skævt - Gad vide
hvad de sagde. - Alle skrydte
i munden på hinanden.
Du må ikke tro, og adems
de var brolagt som hjemme,
stene - langs midten var
og gaden hørd, en smal
sig stube, men udenfor den
me sank foden dybt i løs,
ildelugtende sand. -

dog. Gå kjoite vi gade op
og gade ned, forbi til
Gulde kvinder og udsilte
rede - forbi vandløbe og
krammer, som har alle
hånder hing på hovedet;
forbi en Kame, som ganske
uopmærksomt lystede sig væk.
Opvandslig - forbi alvor
lig udsættede miselmænd
i vide klenklæder og her
banded - forbi disse små
virkens mænd med
lange, mørke kjortler -
forbi halvrigene, hvor som
række og skrig efter os -
forbi Karavaner på 10-12
Kameler i et følge bændene
den ene til den anden

Vognvognene kjoite rundt,
En hegte sig fast i
os, kjoite foran os og efter
os og rundt os; idelig stæve,
Glende, smilende og gesti-
kulerende. En Kiden gik
fulgte os troloig - jegende
ind for os - vinkende på
os - lokkende os. - Mr.
Morgan talte egypptisk og
det var så morsomt at
lægge smerte til ham og
folket. Endelig serede
den ihærdige vognmand,
og vi tog plads - men
for en vogn. Vi mente
hvert øjeblik, at den stæve
ville eller gå istykker
under os, Imen den holdt,
25

hale - forbi en maske, hvor
vi gik ind efterat vagten
engst omhyggelig havde
sat på, at de ikke udenpå
vare sko, forat ikke vor
vanhellige fiddes skulde
berøbe dem. - -
Det var høit og luftigt
og rent deinde - næsten
brusket - og opfordrende
til andagt. Flere misel-
mænd lå i bæn, knelende,
smilende, vorende sig.
Jeg var alvorlig og had in-
derlig om, at Gud også
ville være tilstede her og
høre hver oprigtig bøn
og lyse op i hjertene.
Vi så en farte og et svar
26

som han talte om Muhammed.
Så gik det videre for
en plads, hvor det læng-
sede så vedvarende - jeg
var ved at spørge om
grunden, da Miss Curjon
gav mig et uventet kæbeligt
puff og jeg fæstede -
a, rædsomt, men hvor
naturligt, at allehånde
epidemiis florerer på
slige steder. Hans vrim-
lede det af allevegne -
gider gik løse - små
leser stod vindene på
åbne pladser og dens efter-
ladenskaber lod ikke
til at blive fjernet ofte.
Udenfor husene var store

med et glas med en stor
pand i, som han slog
efter de små, da Kan-
da to de fløi. Det
var noget de frygtede -
Men de kom naturligvis
igjen. - Det var så mær-
keligt, når vi passerede
andre af vor betjente
paa "Laisav". Medens vi
kjørte, stødte vi på et
parti siddende på asle.
Gjorde vi alle lo - de
kappede med os forstæds
og de kom hurtigt
frem. - Mulder så jeg
også. - Vi var så længe
blandt, at spejlet gik
strax vi kom ombord.

"sojlekrange." - Vi var midt
til, at man fra taget
af et hus tænkte en stor
kasse aske eller lignende.
Vi steg ind ved en kafe,
og bad om the. Den fik
vi - vi sad udenfor - og
så vrindede der snart
af fluer og smågutter, som
vilde bedste skene være.
Jeg ved ikke, hvem var mest
plåserende, fluerne eller
gutterne - i et var de lige,
de kom altid igjen.
Opvarteren jagede gutterne
ret som det var, brugte
minden og slog dem,
intet hjalp - så forsvandt
han i kafen og kom tilbage.

27

Vi spiste middag og så for-
svarede Miss Curjon og Mr.
Morgan. Jeg så efter Mr. M.
for at jeg skulde betale
ham for et par brevkort
jeg skyldte ham, men jeg
fandt ham ikke og han
gik fra skibet imat ved
Lemalia. Miss Curjon er
så forkjælet idag. -
Ja, så begyndte foruden
gjennem Tustkanalen.
Ganske sagte - en mild luft-
ning - eller måske en kjø-
rende vind - det var et lys-
så stille og klart og gjennem-
trængende - fulde stillede
store dampere - spejlspeg-
lig udseende i det varme

28

lys - sand - sand og
Gatter sand på begge si-
der - så nogle boder og et
par hus, det er en station.

Mancie! -
Min Liebchen was willst
du doch mehr. -

I det Land kom en
matte nye ombord. Jeg
så på nogle kvæmmer, da
pludselig Mrs. Lythorn siger:
"Pas dem - du er mistet her."
"Har ikke der en at
kjenne dem, svarede jeg
stolt. "A bage dem ikke,
de vil nok læse af sig inde
dem. - Jeg havde et
par med mig i kufferten
men drøbt dem og har

i baggrunden var nok
ordentlig overdrykkede
med sand. Det var så
dødt, så stille så ubegy-
gelig trist. Omkring
No 11 var vi i Tuet - det
var akkurat det samme,
bare at der blev lå en
by i sandet. Vi så et
gjenbambog og en del
kammer og Gjenstande
liggende i sandet. -
Der var bare en hines
lids glæde, men en jøj-
ler kom naturligvis omb-
bord - og var så smil at
hilsen Fredrik, at det blev
vist frem var noget gamm-
ske guld end ville sælge.

Siden ikke fornyet her,
Kjendtskabet. -
Mrs. Gantoppes holdet sta-
dig forelæsninger for mig,
"Svarede jeg skal kjenne
me kære gode hustruand." -
"Det skal jeg reprimere for
dig, når det blir forlovet."

Jeg tænkte jeg at have
været i jern Helligt og sat
Dittensverne, men jeg var
så blet, at jeg blev så
ud af mindet, det var
ikke stort at se. Jeg
stod op omkring No 8 og
gik op, men der var
intet at se sidem. Sand
og et par sand. Klipperne
29

ikke traskens piller. "Hvad
kunde på det hele ^{palermigui} uden
spør af hjælpemidler gjo-
de, han de forunderligste
kunster. - Og så er vi
dog i det røde spar! Endnu
har vi ikke haft nogen
hede, ligesom jeg har den
tro, at jeg ikke vil føle
høret til heden. Mrs. Gan-
toppes smiler. Vi er nu i
Gulf of Tuet - seiler lang
Tina halvøen. Hvor det
ser ubegygteligt ud, bare
virkemid - "grat klippes"
fildet og dødt. Det var ikke
lidet modigt af jødernes
at vove sig ind i denne
videmark. -

Freitag 13de.
I nat var det varmt,
men ikke altfor varmt,
jeg sov meget godt. I dag
blæser frisk vind den stem,
me kjoelers vind og
jeg har endnu min
søkketøse kjole, dog har jeg
købt noget iindertøse. -
Jeg føler mig ikke min
gæste for varmt. Hvis Gud
er god, som laded denne
vind blæse - var ikke
den, vilde det være me.
get varmt siger alle. Du
Marie, det sidder så fast
i mig, at Gud, alle ting
passer på mig me. - Jeg
er så tryk, jeg var at

intet andet vil, nå mig.
I går talte jeg meget
med de amerikanske
damer. Der eres navn
er Mrs. Gunn fra Singapore
den anden Mrs. Earl fra
Penang. Mrs. Gunn er
lykkelig husmoder, gammel
vondt. holdt en lang
gudelig pastør for mig om,
at jeg endelig måtte gå
hver dag i kjolekjortel se efter
hjemme. Hun havde 15 bje.
men - hændelse etc.; og
når hun husmoderen sta,
dig ser efter og - vil ad
mærke - arbejder lidt med,
gjør de indfødte alting
spont og godt, ellers vil
31

det blive skidt (bogsælning)
Mrs. Gunn er venlig, ja
moderlig i sin fremt.
den - rigtig vindende,
når hun kan får lidt
med hende lidt. - Mrs
Earl er også gammel, men
yngre end sin søster,
barmhjertig. Hun er
ikke lykkelig, hun mi.
skede sin mand efter
få års ægteskab - så efter
3 års fødsel blev hun for.
lovst med sin søster - hun
døde; og hun blev siden
levet hos sin moder,
som døde forrige år.
Hun er træt af alt, hun
har ikke resigneret. -

Flakkelens hende! Jeg kan
så godt forstå hende. -
Nå går hun tilbage til
Penang for at hun har en
bryder. Jeg tænke hun
burde begynde at gøre
noget, selv at udplynde
tiden, bruge den. Ja, hun
tænke det samme, men
hun var ikke dygtig nok,
kunde intet. - Ophjertet den
samme underkyldning, som
vi hjemme, så ofte kommer
med, når det gjælder at
gøre noget. Hun blir bje
af alt - hun blir vel smut
kjed af mig også. Jeg bed.
den mig den viselig borte
er så end indtil bibliotek.
32

Det åbnes kl 12/2. Du skal
jeg bytte min bog og
finde ud en let til hende.
Den som engang har været
det mit første beholder det
aldrig!

78° Fahrenheit i eftermiddag.

Lørdag den 14de.

Lydt så sædvanligt man er
her i England. Jeg har
søgt at få fat i et så
gigtigt, som kan udbytte,
hvad jeg mener med
"moraliske forfatter."

Doctoren her, som tillige
er bibliotekar, havde skrevet
en bog, som skulde være
så udmærket. Det er den
samme, som stod i Ulls,

den Ganges' fællefskab,
her om denne Lyndalls
og Waldo, og den osv. Jeg
håber den bordskytelse af
den dengang, men jeg fik
dog det indtrykk, at den
var fuldt ud modern.

Hvad heder "modern" i den
betydning på engelsk?

Jeg spurgte Mrs. Canby, og
men hun er vist ikke sæm-
derlig literat. Hun fandt
mig ikke. Endelig fik

jeg en god idé: "Hvordan
de Lohs?" "Eh, er det
ikke en meget "kæd" for-
fatter?" Jo, very bad," sagde
jeg. - Ja, de kaldte ham
"Immoral" - "Immoral"

sagde jeg ganske højt,
men fik samtidig et
meget sigende smil fra
de kvinder, medens de hørte
de hørtes og de par øine
så meget påvarende på
mig. Jeg var meget uheldig
at forklare, men blev så
oplyst om, at "immoral"
måtte ikke nævnes, så
gentlemen hørte det.

Immoral!

Nå, jeg får prøve mig
på en anden kant. Den
nye litteratur må dog
et adjektiv, som kan
siges højt. - Jeg leder
efter det, fordi jeg skal

bringe det til doctoren.
Nu har jeg talt med Mrs.
Potwell om den ting. -
Immoral er et meget stærkt
ord i engelsk, som ikke
siv siges. Vi må om-
skrive det. Og de nok like
his style og writing!

Godt var hun spant!
Jeg skrev om det til papa
Idag, men den Mann, og
skulde virkelig lægge en
lille mere efter sådant
i Norge. For eks:

En tegner et dyb på gulvet
f.eks. en gjed eller en gris. Om
hvent i 4 skridts afstand der
ges en line. - "Hvis så hvent
mer for æmnet" - "Hvis så hvent"

stregen og skal så gå frem
og sætte hale på dyret.
Jeg vil tro det er morsomt.

Lørdag 15^{de}

Endt kan jeg ikke tro
jeg har South. I lig en
hede! Vi havde 86° F
i cabin da vi lagde os
kl 12 12 og jeg frynsede at
det ikke blev koldere. Jeg
lå i bare uldskoer med
med vinduet åbent ved
sengen, men alligevel var
det engang, jeg tror jeg
var nær ved at blive
Jeg kom op såvidt jeg fik
tag i min kinnærge og
var reddet. Liden måtte
både Mrs. Cantopher og jeg

land, så hun fik den flest
af de øvrige missionærer.
Hvor jeg er glad fordi
jeg reiser på 1ste plads
hvilken himmelvid for-
skjel det er.

Den næste dame, frøken
Shouhang, læste op og rogt
af sin dagbog for mig.
Jeg kan ikke sige, hvor
det indredes mig at høre
hendes skildre den store
stavn over Diskay med
"tambur" bølger osv.

Ja, hun lå tilsyns i
14 dage. Jeg ved nok
ikke, hvor godt jeg har
haft det, som ikke har
svært andre plager end

ligge og ikke os hele natten
En skækkelig hede, vi
hjemme har ikke liget
om varme. —

Søndag den 17^{de}

Nu er det mange dage
siden jeg skrev noget. Vil
du tro, jeg har haft så
mange andet at gøre, at
jeg slet ikke synes jeg har
haft tid. —

Først må jeg nu fortælle
dig, at jeg på anden
plads har fundet en norsk
dame, som skal til Korea.
En hyggelig pæn ung dame.
Men tank bare en bare 20
år, og går alene ud, men
hendes skov været et år i Eng.

35

lidt hovedpine og en smule
kvalme, men hun kan
net spise og sove hele tiden
Og desuden er jeg så glad
i hvide bølger, jeg spændte
beständig efter at få en
vagle, som kunne kaldes
"hvid-som-hvide", men jeg
så ingen. Det var de store
på Nordøien og over Pi-
skag så hvide, at skibet
lå på siden og rullede,
føle sig skækkelig. Vandet
kænde jo heller ikke frem,
men med gjennemsigtig-
hed, således smidt på,
uden at bølgerne var store,
men den nat sov jeg jo.
Endt passerede vi Aden.

36

Jeg var oppe til kl 11, men
da blev jeg så søvrig at
jeg måtte gå ned, endda
jeg havde ikke kledt
af mig, foruden vi var
i A. stuen. Så så jeg ud
af vinduet, men jeg fik
naturligvis ikke se meget.
Men skråhat gik overbord
igår; jeg er meget bedrøvet.
Men, jeg må fortælle dig
om en ret, som jeg spis-
te igår. Jeg havde ikke
spiseseddelene med og så
kom noget på et fladt
fad. Prøvet. Trænde et
hårdkogt og skåret op
sammen en melon. Så kunne
de jeg ikke se andet end

ris og fin-furbakkede og -
rørander, stegt kog og
kogt lig stegte rosiner og
småske det var mere.
"Hvad er dette?" sa jeg.
"Echicken" sa opvarteren,
men det lod for mig som
skildpaddes på mørsk, og
det syntes jeg kunne være
nok så rimeligt så mange
slags på et fad. Jeg i
midten sagde opvarteren:
jeg tog, men fik bare
ofat i en søv kogt lig.
Vil de ikke have Echicken?
(Kylling) sagde Miss Curzon
at det var ikke til at
forinde sig om, at det var
egda, det smagte godt. —

Middag den 25de —
Mrs. Carl og hustru — Mrs.
Grimm, Mr. Weberg — Mr. +
Mrs. Hull — alle disse, som
var så venlige med mig
forled skibet igår for at
drage til Ceylon. Nu er
Colombo siden igår kl 10er
og skal være her til idag
samme tid — altså et døgn.
Jeg var ikke iland igår
ellers fordi alle mine venner
forled skibet og det fordi
det var så varmt. Kapteinen
spurgte, om jeg ikke vilde
gå med ham, men jeg sag-
de nei tak. Jeg er så in-
derlig bjeid af reisen. Hvad
sager det mig, om Ceylon

er beviint her sin skjøn-
hed — eller hvad bygge er
det at se noget skjønt
blottere alene. Jeg fik
brev fra Olaf i Colombo
igår og han har mig telegra-
feret, når jeg antok, ved i
Calcutta, så vil Skuffen
vide mig der. Jeg skulde
 ønske det var over alt sammen;
jeg begynder at blive trist.
Prødt dig ikke om det men
det er bare barnagtighed, jeg
savner så de venlige ansigter.
Og den mørke dame — næsten
alle på 2^{den} plads er reist
fra os. Er det ikke mærke-
lig, hvor snart man fatter
Godhed for et venligt ansigt.

isde, når man er alene. -

Jeg tænker, hvordan jeg
de første dage kunde
leve i lang tid på et
umuligt nik eller smil. -
Og har Miss Curjon i,
Gjøn og Mrs. Carlsson, min
Shigg disse er så deene. -

En hel mængde runde
fyre omkring skibet. - To Kus.
palmene ibland ser nydelige
ud. Det skulde vært mærkeligt
at have vært det. Jeg så,
hvordan det kintede mig
op at være i Port Said. -
Giv på skibet minder det
af indfødt, som selges
alt muligt. Marie min,

af disse legemer er. -
Tro du, den havde lyst
til at rejse denne vei alene
uden at kunne engelsk.
Ja, nu er jeg jo meget
bedre, men jeg kan nu
ikke meget og jeg har
ikke glædet sig den det
på veien. -
Det var meget varmt igår.
I dag har jeg intet linned,
fordi minde nu tykke er
allfor varme. Og jeg havde
bare et tyndt smil. Men
det går udenfor, for enten
måtte jeg kaste uldtrøien
eller også det andet og der
holder nok med mig i, det
at jeg valgte det andet.

du skulde set de små
krabber, som stod på nogle
fjelle i vandet, og så, når
nogen kastede penge, ud
alle som en fra hovedet,
med efter skillingen. Jeg
så dem stå og gå på floden.
det og så kom de op med
penge i munden. - Mange
er næsten nøgne, bare med
det lille tørklæde om hals.
deres de flest har et skjort.
De gjør ikke indtryk af at
være så nøgne, fordi de er
så mørke. Det faldt mig ikke
ind at genere mig. Foruden
kan jeg ikke andet end
lægge mærke til, hvor
plastiske skjønne mange
39

Det er meget varmt. -
Fredag 26^{de}

Nu har jeg fået min
egen kuffert. Jeg sov der
igår, men det var sådan
støi og det end småt jeg var.
nu til den første. Den er
meget god og stor. Kufferten
for Miss Curjon. Det vil
være godt at være alene, når
jeg skal pakke om igår
den Calcutta. - - -
Jeg har vist ikke fortalt
dig, et maskeradeballer har
vært. Der var mange
gode kostumer. Mrs. Carl og
jeg sad en stund og så på,
og så gik vi med og lagde os.
Så har vi haft Hæstet,
40

hvor der spilles et meget
kræft lidet spækte. "Hva
tales fransk."

De opvædende skilte sig
indvasket godt fra sine
roller - især Mr. Owen, den
lidlige unge mand jeg
had nævnt for. Miss Cur,
jens var naturligvis med,
og spillede godt. -

Det kan, tank nu er
det bare 5 dage til vi
kommer frem. Hvor jeg
skal blive lykkelig. -
Tank da får jeg have
fra hjemmet - også!

midte mig på skibet og hvor
vært det var, at Skibets
kjennte mig med en eneste
gang, skjønt han så mig
gjennem en liden gløkke
og jeg naturligvis ikke så
noget end noget af hans
hoved. -

I Calcutta var jeg i
middag hos en rig "job"
mand. Der var et elegant
med silkedamask beklædte
lyseguld med nydelige opbrø
ede blomster. -

Jeg rejste så fra Calcutta
den 14te dec. og blev midt
af Olf ved Kampur Flat.
At, det var en glede, at se
ham igjen så lyk og
ferm! -

Den 21de januar 1892.
Nu den gode snø, hvor
jeg der ventet på dagbogen!
"Vil da du have det
og glæde dig over den. -
Det ser der et intet mestværdig
i den - kan mine egne tanker
og almindelige sætninger
på reisen. Jeg vil gløkke
den nu med at fortælle
dig, at Miss Curjon fortælle
mig, at Mr. Morgan virkelig
skide til hende, men hun
sagde nei. - Og så tank
du, jeg forlod skibet uden
at få sagt farvel til hende.
Det kan endnu plage mig
meget. Du har jo hørt om,
at Skibets og fru Jensen
41

Ved solnedgang kom vi
til Ebenezer, hvor papir
og Hermann tog imos os.
Og så tilbragte jeg de oven
14 hyggelige dage der på
Ebenezer inden jeg stød hvid.
Om brylluppet har du hørt,
ja, du har vel egentlig
hørt altså sammen fra den
tid af. En ting argue
mig nu ganske meget -
det nemlig, at jeg blev
fyntet på tyste vis med
slorit for ansigtet. Jeg
vil ikke have det slyg mei!
Dog, man sagde vi var et
frent par, og så får jeg vel
tu det. - - Og nu er jeg
da fra Godding! Gud
42

du bare kunde komme
til os du og se hvor godt
vi har det. Ja du og Olaf
vilde naturligvis drille hin
anden noget ganske for-
skætteligt, men det vilde
bare være usinlig mors-
omt. Du får nok gøre at
rov af at besøge mig du
somp, skønt det kan ske
vilde være synd på stæ-
kas Brunchholdt, som na-
turligvis vilde blive for-
skætt opover begge ømme.
Jeg har naturligvis fortalt
den skættelige fortælling,
at jeg har en slig pudsig
kusine! - Og en dag var
på Ebeneke, som vi dril-

lede stadig, skønt vi har
fra Nordspan kan ikke
klage, da vi har så me-
delige grøner, boder om-
kring. Folket er åbent og
hyggeligt, altid oplagt til
at spige og forstå en spig.
Og så til slut følg mig
med mig og Olaf, nok til en
landsby hvor vi skal få
en søred til at gøre i
stand noget. De var først
over markerne indtil vi
kommer til søreden som
siddet ved enden af lands-
byen. Det er ikke fine
grøner, må du se. Se
på den smukke beving
som følger med Søreden

ledt Brunchholdt, stædt,
de jeg sig med slige
glimrende farver, at Prof.
med hat mig spige, som
du ikke vilde have ham!
Du forstår, du kan få hæn-
de vil af dem, når du
bare blinker lidt til mig.
Du får besøge mig godt,
jeg liker mig Brunchholdt
Ja godt jeg du må vide!
Hav en så profast og søn
i vendingen! Akkurat
præst mand til dig!!! - Na-

Herude, hvis jeg godt!
Jeg kan ikke sige at me-
turen er oppig, det vil
det altfor brunt og blødt og
43

siddet på hug foran
den lille søred - en del
redskaber ligger omkring.
Esom ved Hans søster side.
Hans brøster træder bølger.
Ja, den er rar. So kan den
flade trætte er bunden
over med skind. So span-
ge fastes i jorden og blir ved
en smat fæstet til skindet
over karrere. Fra karrere
går ror, som mødes i søren.
Når nu karrere træder bløde
lufta ved sørens ror og
stangen høres, som så mest
hør løfter bevert - går stang
i veit og løfter skindet,
hvorved lufta kommer ind
til en ny beving. Forstår
44

du? Essen er bare en
lidt mindre smukt for mindre
skyldende vdg. -

Da vi kom blev der
båret ud et sørgeligt
for, og til at sidde på.
Landets befolkning
kom for at glo.

Troerne tilhørte en dem art
hvornaf lakemulje laves. -

På tagene af samtalerne
vorer ofte ranker - noget
higende, som aquabranter.

Lys du ikke du
ser min verdige Olf? -
Vest her har du høit om,
dendin det høier ikke
mies her. - Nu vil jeg
slutte bogen bare med at

menke sig til take for de
deilige pulser, sidste rest
forvandt idag morges.
Det var med dybt vemod
vi stilles fra disse kjede
gode pulser, som vi tro-
lig har fulgt os gjin,
men hermedsmænd
og vort vidne til vor
store lykke - og bidraget
til den! - Olf's iine
stod fuldt af tårer, da
han måtte stille den
sidste lille pulserump
med høit, og tårerne fik
frit løb nedad hans
skjeggede kinder, når han
kæmte på dig og tænke
som endnu kunde for.

sige dig, at det er intet
at lide høit for andre
end minnes verdsette,
dersom du vil høie noget.
Dersom jeg ikke er dakt,
at du vilde interessere dig
selv for de mindste små-
ting, skulde du ikke få
lygm. - Så tilsidek tak
for dit sidste kjede brev! -
Men hviif Mand, du skal
nu altid vere rigtig!
Tænk at skrive Brindice
istedenfor Brindisi og
Pampur istedenfor Pampur.

Så den for at blive
rigtig kjede jampur Maj! -
Men elskede og tyfally
sender dig mange kjedelig
45

lyste edes med stig mad,
om ikke nu så dog til
demmenen!

Det er forhøientlig ikke
nogen far med det
blev, siden du tænker at
gå på bal; men kjede
Mand var forsigtig, hvor
let kan du ikke forvare
dig! Lad mig nu smæk
høie at du er fuldkommen
frisk igjen! Gled onkel og
hante. Hvor smilt af tænde
at skrive lidt! Kjeder smilte
tænke vil du ikke skrive
nu? - Jeg vil blive så
glad du! Er onkel frisk
nu? Gud give han må
vere det! - - -

Stilb lensmand Andersen,
sends meget fra Bodding
og mig! Endnu har
vi ikke fået rammer,
fordi vi ventte på minnes
og papas billeder, så skri-
ver vi efter rammer til
alt. - Jeg glæder mig så
til at få alt op. Foto-
grafer dig engang imellem
du Marie og send mig?
De vil ikke bank og så
de mig få et puds billede
af sig? A ja! - Her må
du vide det er ret sømt
kostbart at fotografere sig,
så vi gør det ikke endnu.
Luv så vel du inderlig kære
hilsener min!
Din egen Clara

1. blir iringen e tyde-

styre er ivending rekte for foretatte ettet må hold.»

store for- egget har affet over dringsfor- rbladet

lv at den mulig å omarbe- itforslaget regjering ker siden. agen til — rer i første v Regjer- nråder. ik at Re- arste rek- sk betyd- e en ten- forsterkes, oppleg- for 1967. arretning, un vur- om kom- e juster- gen har

lett-opp- i befen- len presti- ten kan og re-

Navnet Lars Skrefsrud er det som helst blir nevnt når Santalmisjonens opprinnelse kommer på tale. Han var pionertidens store navn. En naturbegavelse av de sjeldne, en mann som hadde de nødvendige egenskaper som skulle til for å bryte ny misjonsmark.

Paul Olaf Boddning, derimot, er det færre som har festet seg ved. Han var ikke den samme fengslende personlighet som Skrefsrud, vant ikke noe ry som taler. Beskjeden, reservert av natur, en mann som arbeidet i det stille. Med sin vitenskapsmanns grundighet gikk han i gang med de forskjellige oppgaver, og vitenskapsmannen var det som viste seg i resultatene.

At Boddning skulle bli misjonær, var så å si bestemt fra fødselen av. Han forteller selv om sine foreldre at de så inderlig ønsket å få barn, og ble enige om å be Gud om det. Samtidig ga de et løfte om å vie sitt barn til Hans tjeneste dersom de ble bønnhørt. Slik fikk han misjonstanken i vuggen. Da han så fikk kjennskap til Skrefsruds arbeid i Santalistan, visste han at det var dit han ville. En dag kom Skrefsrud selv på besøk til hjemmet, og foreldrene tilhøp ham sønnens tjeneste.

24 år gammel hadde Boddning fullført sine teologiske studier, og kort tid etter ordinasjonen, vin-

teren 1889 forlot han hjembyen Gjøvik for å ta fatt på sin arbeidsdag i India. Han nådde fram til Ebenezer misjonssasjon i januar 1891. Her ble han straks tatt hånd om av Skrefsrud.

I den første tiden gikk han i Skrefsruds fotspor på landsbybesøk for å lære av ham. Samtidig fikk han Skrefsruds samling på 30 000 ord — en ordbok i 7 bind — til hjelp i sprøstudiet. Denne boken ble også hans første store arbeidsoppgave, idet Skrefsrud satte ham til å omarbeide den til en utgave santali-engelsk. I flukt med ordbøkene — det ble 5 bind i alt — kom så Boddnings santalgrammatikk. Også her hadde Skrefsrud vært først ute. Men Boddning gikk grundigere og mer systematisk til verks.

Boddning hadde et vidt interessefelt. Han samlet ikke bare på ord, det var også mangt han hadde i sine gjemmer etter besøk i landsbyene. Ikke minst var han levende opplyst av de mange steinarter han fant, og her fikk han en omfattende og verdifull samling etter hvert. En del av den er i dag å finne i Etnografisk Museum i Oslo. Ellers studerte han santalenes kultur og tradisjoner, og gjorde verdifulle nedtegnelser.

Hovedoppgaven var imidlertid evangelieforkynnelsen. Han hadde de hele tiden et våkent øye for hva som kunne tjene denne sak. Fra første stund av var han

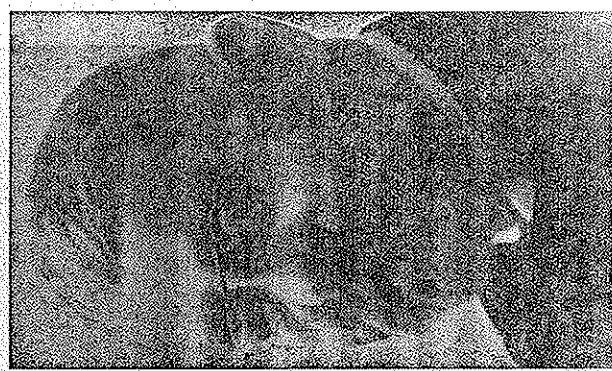
klar over betydningen av å få oversatt Bibelen til folkets eget språk. Det var etter oppfordring fra ham at Skrefsrud tok fatt på å oversette Det nye testamentet til santali. Han fullførte de fire evangeliene, så overtok Boddning. Han oversatte resten av Bibelen, og i 1914 lå den ferdig trykt.

Bibeloversettelsen er nok den største gave Boddning fikk gi folket i Santalistan. Med den fikk de dessuten det skriftspråk som Skrefsrud hadde gjort de første forberedelser til. Som sprøforsker og oversetter nådde Boddning langt, og det står ry av hans arbeid.

Arbeidet med ordboken tok sin tid. Først i 1934 var den klar for trykking. Det skulle skje i Kristiania, og Boddning flyttet nå hjem for å følge med arbeidet. Senere bosatte han seg i Odense, der han ble til sin død i 1938.

Det ble etter hvert klart at Boddning skulle bli arvlager etter pionermisjonærene og føre arbeidet videre. Men da Skrefsrud i 1909 ble rammet av slag, var ingen forberedelser til lederskifte gjort. Sykdommen kom brått og uventet. Her var det Boddning viste seg som en fremsynt administratør. Han reagerte raskt, skaffet til veie de nødvendige papirer som Skrefsrud fra sykesengen fikk satt sitt navn på.

Alle formalia ble ordnet slik at Santalmisjonen fortsatt skulle få drive sitt arbeid om den gamle leder gikk bort. (K.P.)

P. O. Boddning

fortjener ettertidens hyldest. Hans pionérinnsats ble av grunnleggende betydning for misjonsarbeidet blant Indias stammefolk.

Tirsdag 2. november var det 100 år siden Paul Olaf Boddning ble født. At hans forskerresultater igjen står i brennpunktet, er kanskje den beste markering som kan bli de 100 år til del. Det viser bedre enn store ord at Boddning

Etnografisk Museum

Paul Olaf Boddings santal-samling presenteres

Arne Martin Clausen ved Etnografisk Museum viser hvordan santalene bar regnkapper av sammensydd morbertreblad. Han står her ved en oljepresse fra Santalistan.

Etnografisk Museum i Oslo vil søndag markere minnet om den kjente sprogforsker og misjonær Paul Olaf Boddings, som virket mer enn 40 år for stammefolket santalene i den nord-østlige del av India. Den 2. november i år var det hundre-års dagen for hans fødsel, en begivenhet som ble behørig markert bl. a. av Norsk-Indisk Forening i Nobelinstituttet. Nu vil Etnografisk Museum vise frem den store santal-samling som Paul Olaf Boddings bragte hjem til Norge i 1920-årene, og som nu er å betrakte som en av de fineste santal-samlinger utenfor India.

Som kjent var det misjonær Lars Skrefsrud fra Lillehammer og Paul Olaf Boddings fra Gjøvik som utarbeidet santalenes skriftsprog som grunnlag for forkynnelsen i Santalistan. Hans Petter Børresen og Lars Skrefsrud grunnla Santalmisjonen i 1867, og Skrefsrud var den som først begynte å utforme stammefolkets skriftsprog. Videnskapsmannen Boddings skulle komme til å fullende det store verk, et skriftsprog for et av de største ikke-hinduistiske stammefolk i India, en befolkningsgruppe som idag teller

mellom 2,5 og 3 millioner mennesker.

Boddings samlinger i Etnografisk Museum viser bl. a. interessante sider av den materielle kultur hos folket og egenartet utstyr til bruk ved religiøse og andre seremonier.

Nestor i den norske Santalmisjonen, misjonsprest Johannes Gausdal og frue, som selv oppholdt seg i Santalistan i 40 år frem til 1956, skal vise rundt i Boddings-samlingen søndag middag. De vil fortelle om stammefolkets liv og levesett og Boddings og andre misjonærers virksomhet der, bl. a. i Bihar og Orissa.

Paul Olaf Boddings, som døde i 1938, har etterlatt seg en hel del videnskapelige notater fra sin tid i Santalistan. Disse dokumenter fra en eventyrlig innsats i en god saks tjeneste oppbevares i Universitetsbiblioteket.

Professor Georg Morgenstierne sa i sitt foredrag i Nobelinstituttet på 100-års dagen for Boddings fødsel, at disse notater står i fare for å smuldre hen, og at man snarest mulig bør få dem avskrevet.

Vi bør nu forsøke å få utgitt «Materials for a Santal Dictionary» på ny, sa han, og vi har håp om at arbeidet skal lykkes. Han minnet om at dette Boddings store verk er av stor betydning for den almene sprogvidenskap, samtidig som det betyr meget for Santalistan. Santa-

Bergen om bedriftsvei til Østlandet

Fra Aftenpostens korrespondent Bergen, 6. november

Kravet om å gi Bergenshaya en skikkelig veiforbindelse over, er på ny blitt understrøket på turisttrafikk-komiteéns møte. Dette emnet er et tradisjonelt debattinnslag på rådsmøten utsiktene til å få realløst planene innen noenlunde rask tid, ble av styreformannen i turisttrafikk-komiteén, generalmajor Ragnvald Roscher Nielsen, tegnet som meget dystre.

Mange skarpe ord ble rettet mot de myndigheter som ennå ikke etter tyve års utredningsarbeid kommet frem til en realiseringsplan når det gjelder linjevalget Trengereid—Tunesveien.

Rådsmøtet gav enstemmig turisttrafikk-komiteéns styre myndighet til å fremme dette vitale veiprojektet for Vestlandets største by, og i den del som helhet.

Reglene om støtte fra Naturskade-fondet bør endres

Nødvendigheten av å revidere reglene for støtte fra Naturskade-fondet ble påpekt av representant Kristian Asdahl (h), Aker da Stortinget fredag bevilget 2 mill. kroner til fondet i 1966. Aker tok utgangspunkt i en naturkatastrofe på Nes på Romerike hvor et helt gårdsbruk forsvant i leirmassene. I dette tilfelle ble den taksert til 360 000 kroner, etter de nuværende regler kan maksimalt gis en erstatning på 135 000 kroner, og da må den i naturskade være taksert til 225 000 kroner.

Jeg synes det er riktig i tilfelle som dette, at en enkel familie alene skal måtte bære en stor økonomisk byrde som følge av en naturkatastrofe, understreket Asdahl. Pågangen etter støttet fra Naturskade-fondet er ikke så veldig stor, og etter de nuværende regler ser det ut til å være strekkelig med et årlig beløp på ca. 3 mill. kroner. Asdahl bad i bruktsdepartementet vurdere saken på nytt.

Landbruksminister Bjarne Lyngstad mente det ville være riktig å drøfte denne sak i forbindelse med melding til Stortinget om Naturskade-fondet de siste tre år som ble fremmet i statsråd. Meldingen vil være et godt grunnlag å vurdere denne sak på. Det er riktig å endre utgjeldende regler for fondet i statsråden.

li er nu blitt et litterært språk. Boddings verk er en helt grunnleggende grammatikk, uttalte professor Morgenstierne.

Gjøvik har valgt 7. november som høytideligholdelse av 100-års jubileet for Boddings fødsel. Det blir festgudstjeneste i Gjøvik kirke og bekransning av Boddings-monumentet.

Om kvelden søndag blir det et festmøte i Gjøvik-hallen og en utstilling av Boddings bibeloversettelser og videnskapelige verker.

runet

Drammens Tidende og Buskeruds Blad

For 100 år siden

11. august 1866

Til Magistraten er idag indløst en Bankanvisning på 1333 Spd. 40 Sk., hvilket Beløp er oversendt fra den hamburgsk Komitee for de Brandlidte i Drammen.

Benmel for Høstsæden lever billigst mulig fra Ekers Papirmølle, og Ordre modtages af Harald Lyche.

Paa Grund af Forholdene vil varer Ferierne til Fredag den 24de August Kl. 10 Formiddag i Drammen lærde og Realskole Knutzen

«En av de store giganter i Guds rike»

Misjonær P. O. Boddings minne hedret på Gjøvik

Fra Aftenpostens korrespondent Gjøvik, 7. november

100-års dagen for misjonæren videnskapsmannen Paul Olaf Boddings fødsel ble feiret på en varm måte i Gjøvik idag. Ved festgudstjenesten i Gjøvik kirke i formiddag gav sogneprest Erling Sæther kort riss av Boddings innsats som misjonær, sprogforsker og videnskapsmann. Biskop Alex Johnsen talte over dagens tekst og kom i preken inn på Boddings virksomhet i Santalistan, som han kalte et eventyrlig i norsk misjon. Boddings var en av de store giganter i Guds rike, først og fremst videnskapsmann og organisator.

Umiddelbart etter gudstjenesten var det bekransning av Boddings monument, som var flankert av et indiske og det norske flagg. Ordfører Niels Odgaard la ned krans med monumentet fra Gjøvik by. Videre talte generalsekretær P. Kjøberg som sa at det idag burde ha stått en representant for Santal-folket ved Boddings monument. Det var santalene han viet sin livsinnsats gjennom 40 år. Han ga dem et sprog, — han gav dem Ebelen, selve grunnvollen. Også Santalkirken står i takknemighet til Boddings. Kjøberg overbragte takk fra Santalmisjonen, og la ned en vakker krans ved monumentet. Etter gudstjenesten var det kaffe i Gjøvik bedehus, og i kveld var det stort minnemøte i Gjøvik-hallen som var nesten fylt.

Sandis.

NIGHET

VED GISLE HOLLEKIM

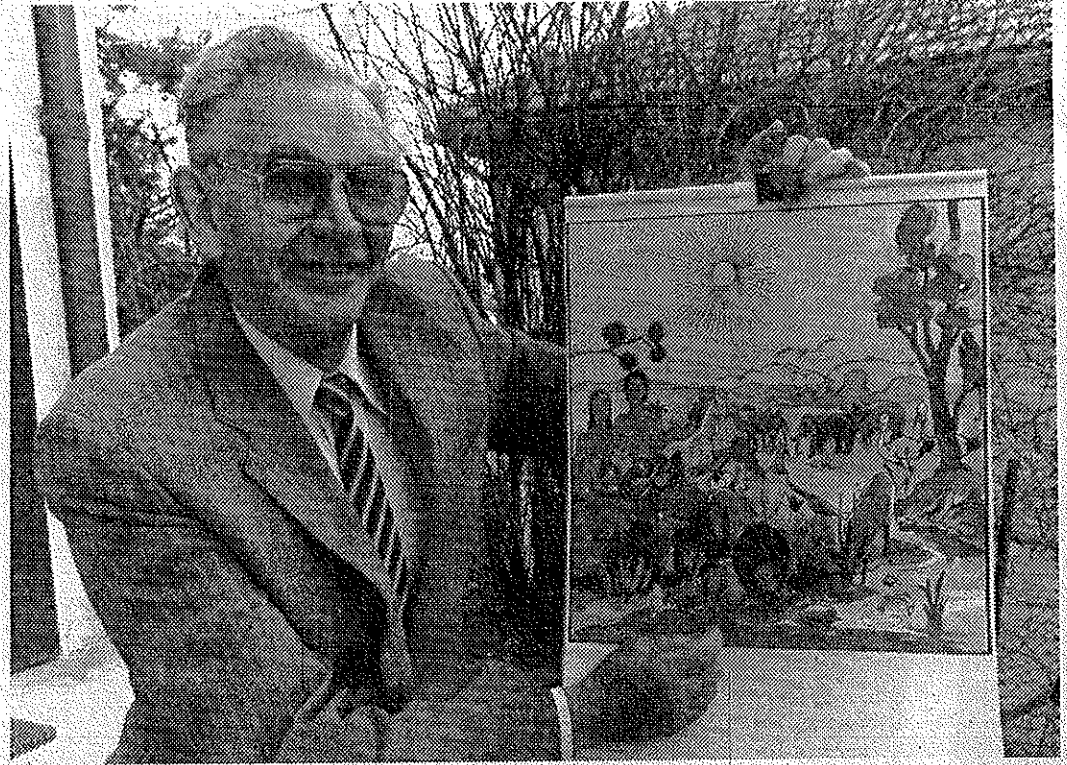
re takker

e i opp røtter, plukket blader og or- mose for å lage en grøt som re- kunne stille den verste sul- ten. Et helseteam som besø- en. te distriktet fant ut at 51 av ra- 54 barn var underernært, fortsetter Kjærland.

t i Men så begynte bl.a. Kir- te- kens Nødhjelp med hjelpear- fra beide og utdeling av mat i in- samarbeide med Misjons- sambandet.

er — Folket fikk hjelp, og ns- mange av dem har i det siste ti- kommet innom meg for å bok- takke. De har bedt meg bringe den videre til givnerne i Norge.

let Gunnar Kjærland legger ved ød at det er kommet regn i og Bobella og åkrene står fine. Innhøstningen er derfor i full ov gang.

Misjonær Gunnar Kjærland i Misjonssambandet virker blant nomadefolket i Syd-Etiopia.

Kulturarbeide i India i Lars Skrefsruds spor

GISLE HOLLEKIM

— Utvikling er ikke først og fremst noe som gjelder materielle ting, men menneskene. Uten at de ser behovet for forandring og er villig til å gjøre noe aktivt for å sette nye idéer ut i livet, skjer ingen virkelig utvikling, sier professor Amiya Kumar Kisku (62) fra India til Aftenposten. Han er i Norge for å få impulser og hjelp til sitt utviklingsarbeide på landsbygden i Santal Parganas. Han har tidligere bl.a. vært minister i Indira Gandhis regjering i åtte år.

Det er ikke tilfeldig at han kommer til Norge. Den nor-

ske Santalmisjon har helt siden 1867 vært i India; nettopp i det området av landet Kisku nå arbeider, i Santal Parganas i nord øst. De norske pionérmisjonærene Lars Skrefsrud (1840-1910) og Paul Bodding (1865-1935) gjorde tidlig et banebrytende arbeide for å gi santalene, som er Indias største folkegruppe, et eget skriftsprog.

I dagens India er den norske misjonæren Olav Hodne svært godt anerkjent for sin innsats, ikke minst for de forkomne i Calcuttas slum, og han nyder stor anseelse på høyeste hold i landet, påpeker Kisku. Takket være kontakt med Hodne, har Kisku under sitt opphold i Norge bl.a. møtt sentrale personer

innen NORAD for å informere om utviklingsarbeidet i India. Kisku, som selv er baptist, har ikke hatt direkte kontakt med norsk misjon i India, men er imponert og glad over kjærligheten til santalene blant misjonsfolket her i Norge, selv om Santalmisjonen ikke lenger har så stor virksomhet i India.

Kisku opplyser at han også har i oppgave å undersøke litteratur og manuskripter som finnes i Norge om Santalfolkets liv og kultur. Det finnes en mengde artikler skrevet av Skrefsrud og Bodding på santali. Ved hjelp av mikrofilm håper nå professor Kisku disse kan bli stilt til disposisjon for forskere ved universiteter i India.

Sjelesorg- felles- skap med 70 plasser

Domkirkens Sjelesorg-felleskap begynner nytt semester 8. september. I alt 70 deltagere får plass i syv ukentlige samtalegrupper, opplyser residerende kapellan Jan P. Hagberg.

Påmelding til grup- pene pågår nå, ved hen- vendelse til Domkir- kens Sogneprestkontor, eller ved et informa- sjonsmøte søndag 7. september etter høy- messen i Oslo Domkir- ke.

Ny formann